

FÖRSAMLINGSINSTRUKTION

Svenska kyrkan
Askersunds pastorat

Svenska kyrkan
ASKERSUNDS PASTORAT

Svenska kyrkan i Askersunds pastorat

Församlingsinstruktion utfärdad av Domkapitlet i Strängnäs stift 13 december 2023. Dnr: P 2023:091

Framsidesbild: Vid altaret i Hammars kyrka. Foto: Karin Westerling.

Baksidesbild: Birgittas sten vid Birgittakyrkan i Olshammar. Foto: Ingvar Öhrn.

Övriga foton är tagna av förtroendevalda och anställda i Askersunds pastorat.

Kartillustration: Viktor Markström.

Grafisk Formgivning: Madeleine Högsander.

Församlingsinstruktion Askersunds pastorat

1. Pastoratet vision

Askersunds pastorat vill vara en kyrka i rörelse. Tillsammans i våra tre församlingar vill vi skapa mötesplatser där relationer till andra människor och till Gud får fördjupas, och där vi bidrar till ett samhälle som präglas av kärlek och respekt för våra medmänniskor och för skapelsen.

2. Inledning

När Askersunds pastorat bildades 2022 bildades det också en ny arbetsorganisation och en ny förtroendemannorganisation vilket leder till nya förutsättningar för att vara kyrka i det område som pastoratet omfattar. Enlig kyrkoordningen kap 57 § 5 ska församlingar som ingår i ett pastorat ha en gemensam församlingsinstruktion. Församlingsinstruktionen visar hur vi vill arbeta med sikte på åren som kommer, både i pastoratet som helhet och i de tre församlingarna.

Församlingsinstruktionen har arbetats fram av anställda, förtroendevalda och ideella i en bred process. Våra barn- och ungdomsgrupper har bidragit med sina perspektiv.

3. Vår nära omvärld

Askersunds pastorat bildades 2022 genom ett samgångande av Lerbäck-Snavlunda pastorat och Askersund-Hammars församling. Därmed omfattar pastoratet till ytan hela Askersunds kommun som utgör södra delen av Örebro län, vid Vätterns norra spets. Bygden

SOFIA MAGDALENA KYRKA

KYRKORÅDSMÖTE

SNAVLUNDA KYRKA

BIRGITTA KYRKAN

har en historia av skogs- och bergsbruk sedan lång tid tillbaka. Idag finns fortfarande en aktiv gruva i Zinkgruvan. Läget nära Vättern har haft strategisk betydelse.

Befolkningen i pastoratet har sedan 2014 ökat försiktigt och befolkningsprognosen visar på en tillväxt för åren som kommer. Nu bor 11 500 personer i pastoratet. Kommunen har en aktiv bostadspolitik och arbetar intensivt för att få företag att etablera sig.

Då kommunen har ett födelseunderskott beror ökningen på viss inflyttning. Kommunen ligger i topp 10 i landet när det gäller inflyttning av äldre. En knapp tredjedel av befolkningen är äldre än 65 år, och i Askersund-Hammars församling är den något högre. Andelen äldre har ökat de senaste åren. En tredjedel av befolkningen bor i någon av de många mindre tätorterna, en tredjedel i Askersund och övriga bor på landsbygden. De områden som befolkningsmässigt ökat mest är Åsbro och Zinkgruvan. Störst andel unga bor i Zinkgruvan och Åsbro. Mindre än en tiondel av befolkningen är födda utomlands.

I pastoratet finns flera grundskolor, varav en är högstadieskola. Närmaste gymnasieskola finns i Hallsberg. Detta innebär att ungdomarna i åldern 16–19 år reser och tillbringar vardagen på annan plats. Bland kommunens barn och unga är cirka hälften aktiva i sport- och idrottsföreningar. Den senaste livsstilsundersökningen hos kommunens ungdomar (årskurs 7–9) visar, hos främst pojkar, ett stort motorintresse (A-traktorer) och intresse för LAN-spel, medan flickor i högre grad vill umgås med kompisar.

Den största arbetsgivaren är kommunen, men det finns också en del större företag. Flera av dessa har skiftgång vilket påverkar vardagen. Det finns dessutom många småföretag inom handel, skogs- och jordbruk.

Kommunen ligger på pendlingsavstånd till Örebro där universitet och universitetssjukhus finns. Riksväg 50 är en viktig förbindelselänk till men också igenom kommunen. Vårt område är också attraktivt när nya arbetsätt med exempelvis distansarbete blivit en möjlighet. Arbetslösheten ligger under riksgenomsnittet.

I kommunen finns över 50 föreningar registrerade och dessa ägnar sig framför allt åt sport och kultur. Hembygdsföreningar värnar den lokala bygdehistorien. Närhet till skog och sjö värderas högt av kommunens befolkning och är en resurs för värden som hållbarhet. Där det förr var fritidshusområden blir allt fler bofasta. Askersunds kommun är en attraktiv sommarkommun med närhet till Vättern, Tivedens nationalpark och Åmmebergs golfbana. Av antalet småhus i kommunen utgör en tredjedel fritidsboende och några av dessa områden är exklusiva.

Det senaste året har äldre vården centraliserats till Askersund där också vårdcentralen finns. Hälsoläget följer åldersfördelningen, dvs ju fler äldre desto mer vård och hemvård kommer att behövas. Barnfattigdomen är låg i Askersunds kommun förutom i de södra delarna där vart tionde barn är drabbat.¹ Andelen ekonomiskt utsatta barnfamiljer i kommunen är 6,3 % enligt Rädda Barnens årsrapport 2021, jämfört med 9,2% för riket i stort.

¹ Region Örebro län: Barnfattigdom – forskningsunderlag och kartläggning 2021-10-29.

4. Pastoratets gemensamma förutsättningar och utmaningar

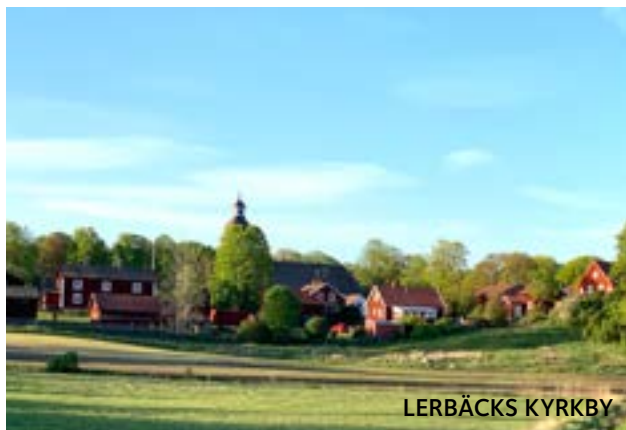
Detta är Askersunds pastorat

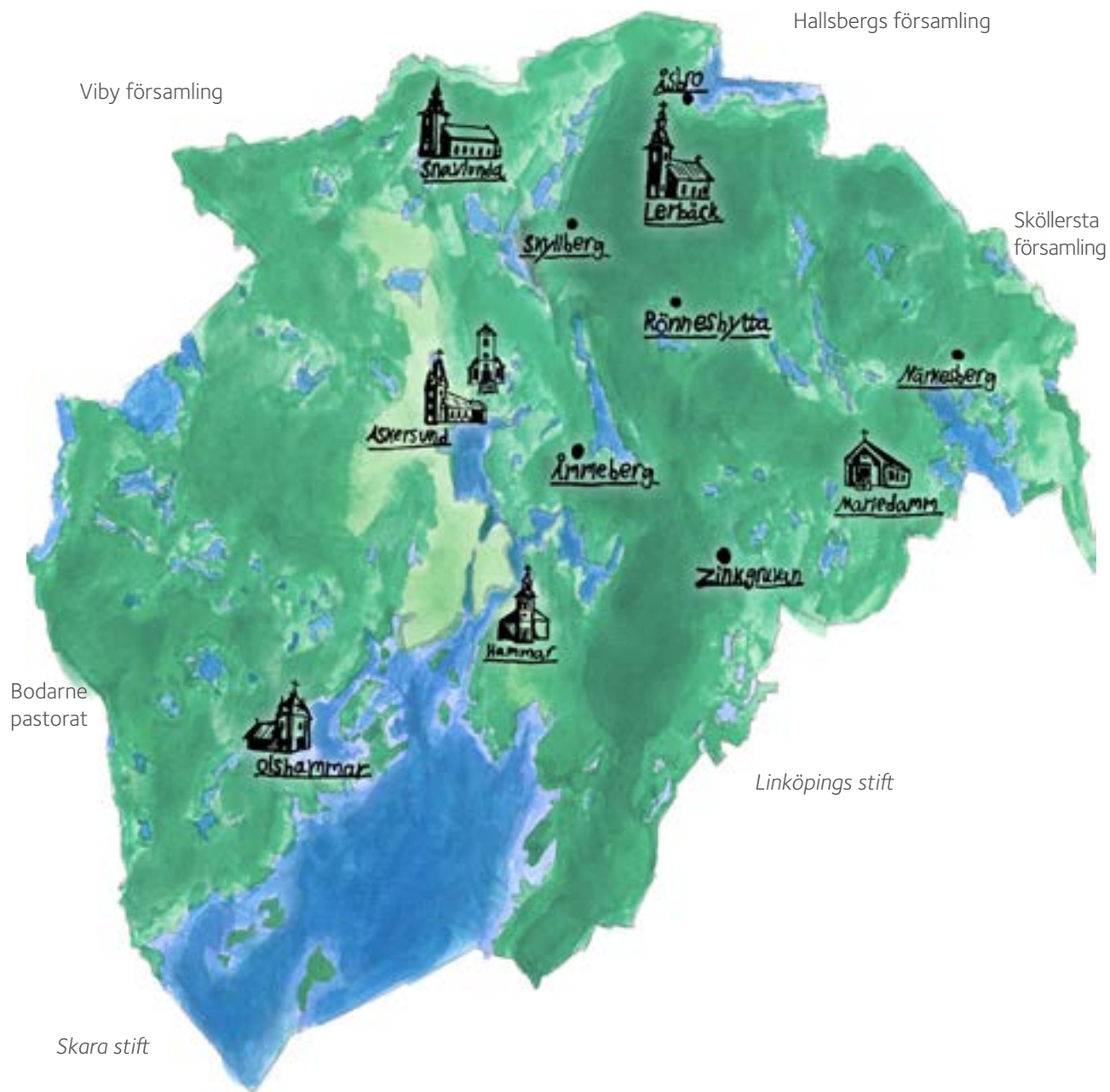
Pastoratet består av tre församlingar och alla bär spår av kyrklig verksamhet tillbaka till medeltiden. Församlingarnas särprägel och arbetssätt beskrivs längre fram. Även i medlemsantal skiljer de sig åt med den större församlingen i syd och den minsta i nordväst. För alla tre församlingarna har gudstjänsten varit det sammanhållande kittet. Närke präglas av en historia med väckelse och frikyrkighet. Det har bidragit till att kyrklighet har en relativt naturlig plats i samhället och att det finns flera fromhetsinriktningar. Det märks också i våra församlingar på olika sätt; man tar ansvar – dvs det finns ett stort ideellt engagemang och man samarbetar ekumeniskt med flera samfund som är etablerade i kommunen; Ekumeniakyrkan, Pingstkyrkan, EFS.

Pastoratet har ett gott nätverkande med kommun, skolor, övriga föreningar, organisationer och samhällsaktörer.

När det gäller diakoni, undervisning och mission ser vi hela pastoratet som ett arbetsområde. Pastoratet har gemensamma policydokument som omfattar allt från medlemsvård till ideella. Däremot sätter församlingarna själv prägel på sina gudstjänster. I veckorna pågår mycket vardagsverksamhet med olika grupper på olika platser. Detta innebär att vi inte har en gemensam mötesplats för alla aktiva.

Pastoratet äger fastigheter och mark och därmed påverkar vi miljö och klimat på olika sätt. Idag finns sex kyrkor och tre kapell, sju kyrkogårdar och flera församlingsgårdar samt personallokaler, verkstäder och garage i pastoratets förvaltning.

Utmaningarna utifrån vår omvärld och framtid

EN KYRKA FÖR ALLA

Pastoratet omfattar den lilla staden Askersund, flera mindre orter och landsbygd. I Askersund finns två stora kyrkor, och övriga kyrkor ligger på orter där det inte bor så många. Detta påverkar församlingarnas närvaro. De flesta lokaler vi har förutsätter, förutom de i Askersund, att man tar sig dit med bil.

Utifrån de socioekonomiska förutsättningarna ser vi till exempel att det råder ganska stor skillnad mellan olika områden i vår kommun. Där barn troligen lever i mest utsatthet har kyrkan inga lokaler eller aktiviteter, inte heller där många unga familjer väljer att bosätta sig idag.

Utmaning:

- Att skapa flexibla mötesplatser på fler ställen och i andra verksamheter, särskilt där vi har möjlighet att möta barnen.
- Att vara en relevant och lyhörd kyrka för alla genom att våga gå över gränser, synliga likaväl som osynliga.

Till höger: Diagram med antal invånare samt medlemmar i våra församlingar 2022. Procenttalen anger hur stor andel av invånarna i församlingarna som är medlemmar. Andelen medlemmar i hela pastoratet är 67,5%.

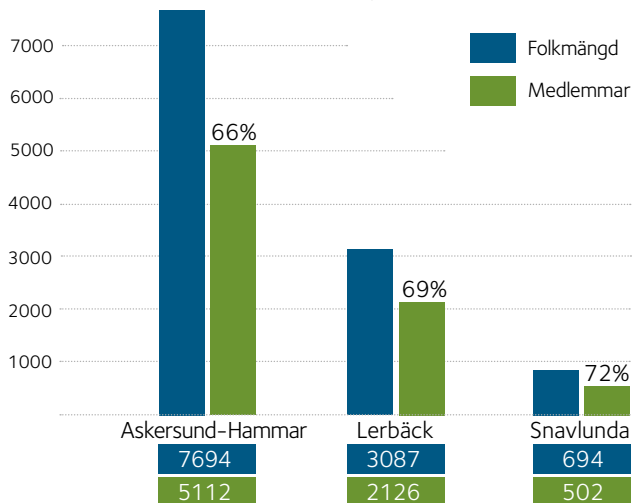
MEDLEMMAR

En spaning in i framtiden säger oss att vi kommer möta utmaningar som handlar om att färre tillhör kyrkan och att resurserna måste begränsas för en hållbar framtid. Vi ser dock inga snabba förändringar när det gäller minskningen av medlemmar men händelser i omvärld och samhälle kan snabbt förändra den bilden. Vi ser också att medelåldern hos våra medlemmar stiger. Vi är dock övertygade om att det vi som kyrka står för kommer att betyda alltmer i människors livsval.

Utmaning:

- Att arbeta strategiskt med medlemsvård och kommunikation.
- Att prioritera dopet och dopuppföljningen.
- Att rusta ideella för att bättre möta medlemmars situation efter exempelvis pensioneringen.

Antal medlemmar i våra församlingar 2022

ATT FINNA EN RYTM ÖVER ÅRET

Många turister och fritidsboende kommer till kommunen och pastorat under sommarhalvåret. Vistelsebegreppet innebär att vi är kyrka för alla som vistas och bor i pastoratet.

Utmaning:

- Att skapa en balans mellan det långsiktiga strategiska arbetet och mer kortsiktiga projekt och satsningar under vissa delar av året.
- När det är flest människor i pastoratet är det också personalens semesterperiod. Detta innebär att de ideella får ett större ansvar och de behöver stöttas i det.

FÖRÄNDRINGAR

Snabba förändringar skapar oro och frustration, kanske särskilt i bygder som under lång tid präglats av kulturbärande arbetsformer som bergsbruk och skogsbruk. Den som lever av och med skogen tänker långsiktigt och inkluderar generationer både bakåt och framåt i tiden i sitt arbete. Samtidigt lever vi med snabba förändringar i värderingar och arbetssätt.

Utmaning:

- Att värna traditionen och samtidigt vara öppen för nya uttryckssätt så att förändringar bidrar till enklare väg in i kyrkans gemenskap.

BARNENS PLATS

Då vi är ett pastorat med hög medelålder och den unga generationen ofta söker sig till utbildning på annan ort innebär det att kyrkobesökare, förtroendevalda och ideella är äldre och det blir också de som sätter sin prägel på kyrkans gudstjänster och aktiviteter. Unga och barnfamiljer har svårt att ta sig till våra kyrkor och aktiviteter, vilket påverkar engagemanget.

Utmaning:

- Att utveckla arbetet med barn och unga så att de ges utrymme i gudstjänst och verksamhet.
- Arbeta med satsningar som är åldersöverskridande.
- Att lyssna mer till barnens och de ungas röster.

5 Vårt pastorala program

Vår grundhållning är att vi² vill möta utmaningarna med öppenhet, engagemang och nyfikenhet. Vi ser Gud som den kraft som bär varje människa oavsett vem hon är eller hur gammal hon är och som ständigt bjuder in människan att vara medvandrare och medarbetare. Kyrkan och församlingarna är den gemenskap som här och nu har uppdraget att gestalta budskapet om Kristus som den som går med oss och går före oss och som upprättar och befriar varje människa.

En barnkonsekvensanalys har gjorts och samtal har förts med barn och ungdomar i våra verksamheter. Deras tankar och åsikter har vägts in i arbetet med det pastorala programmet. Barn och ungdomar är prioriterade målgrupper i församlingarnas verksamheter. Prioriteringar i arbetsinsatser och ekonomi har gjorts och görs för att säkerställa deras självklara position i verksamheten.

MISSION – GUDS MISSION

Gud sände Jesus att leva Guds kärlek mitt i världen. På samma sätt sänder Gud oss. Varje församling är kallad att vara en del av Guds mission i världen och missionen genomsyrar därför allt arbete i våra församlingar. Mission är öppenhet med Kristus i centrum, där själva sättet att leva lyfts fram som ett sätt att bedriva mission. Vår uppgift är att föra vidare till nästa generation det evangelium vi själva fått ta emot och att värna den skapelse som är Guds gåva till oss.

² När "vi" används menar vi förtroendevalda, anställda, ideella i alla åldrar.

Inspiration och grundhållning: Psalm 288

*Gud från ditt hus, vår tillflykt,
du oss kallar ut i en värld där stora risker väntar.
Ett med din värld, så vill du vi skall leva.
Gud gör oss djärva!*

*Lyft oss, o Gud, ur våra tröga vanor.
Krossa vårt skal av värdighet och blyghet.
Lös oss från jaget, ge oss kraft att älska.
Gud, gör oss fria!*

*Ge oss din blick för dolda möjligheter.
Ge fantasi att finna nya medel,
Gud i din tjänst för fred och bröd åt alla.
Gud gör oss kloka!*

*Människors krav skall pressa oss, och tvivel,
oro och jäkt skall tynga våra sinnen.
Låt oss då känna att din kärlek bär oss.
Gud, gör oss glada!*

Det här gör vi nu

Medmänniskan i ett missionsperspektiv

Vi är en del av den världsvida kyrkan därför är mission alltid förenad med solidaritet och generositet med dem som lever i utsatthet och nöd, nära och långt borta. Vår internationella grupp arbetar strategiskt med insamlingsarbete för Act Svenska kyrkan och SKUT (Svenska kyrkan i utlandet).

Vi samverkar med andra samhällsaktörer som på olika sätt värnar människan och hela skapelsen. Vi samarbetar med Röda Korset och samverkar med Equmeniakyrkan

och EFS-församlingen, framför allt i Askersund i samband med exempelvis Globala veckan och världsböndagen. Det ekumeniska samarbetet utifrån missionsperspektiv ser vi som ett sätt att bidra till en syn på den världsvida kyrkan som en enda kyrka men med olika uppdrag och många uttryckssätt.

Vi vill fortsätta möta människor genom våra kyrkliga handlingar som en del av vår mission.

Skapelsen i ett missionsperspektiv

Mission omfattar hela skapelsens upprättelse därför är miljö- och hållbarhetsarbete en viktig del av vårt arbete.

Det här vill vi

- Utveckla samarbetet med andra aktörer i samhället, vara brobyggare och sätta fokus på aktuella frågor där kristet perspektiv behöver lyftas fram.
- Stärka och synliggöra sändningen i gudstjänsten.
- Låta musiken i större utsträckning vara en viktig del av vår mission.
- Skapa kulturella arrangemang för olika mål- och åldersgrupper.
- Utbilda och inspirera ideella.
- Låta unga och äldre regelbundet möta andra kristna genom resor exempelvis till Taizé eller Tanzania.
- Etablera vänförsamling i Tanzania.

VANDRINGSGRUPPEN

KYRKIS

UNGDOMSGRUPPEN

KÖRER

KONFIRMATION

GUDSTJÄNSTEN

Och Herrens hus ska vara mitt hem så länge jag lever.

Ps 23:6

*Där en eller två är församlade i mitt namn,
där är jag mitt ibland dem.*

Matt 18:20

I kyrkoordningen beskrivs gudstjänsten som "kyrkolivets centrum" och "en plats där församlingen möter Gud". Vidare talar man om gudstjänsten som "hela församlingens gåva och ansvar". Gudstjänsten är därför inte till enbart för redan invigda, utan den ska förkunna evangeliet om Kristus på ett sådant sätt att den möter och berör människor som söker sig till den oavsett kyrkovana.

Frågor som rör gudstjänstlivet tas upp i församlingarnas avsnitt. Men det är det viktigt att framhålla att vi i pastoratet har mycket gemensamt.

Det här gör vi nu

Vi firar högmässa eller mässa som huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag, med några få undantag. Tre av fyra söndagar/helgdagar firas huvudgudstjänsten i Askersunds Landskyrka, den fjärde firas i Lerbäck eller Hammar. Vi följer Kyrkohandbok för Svenska kyrkan 2017. Under veckans övriga dagar finns en variation av gudstjänster i både den norra och södra delen av pastoratet. Ekumeniska gudstjänster firas ett antal gånger per år tillsammans med Equmenia och EFS och värdförsamlingens ordning följs vid dessa tillfällen. Friluftsgudstjänster firas några gånger varje år i de olika församlingarna och vi sammanlyser gudstjänster i pastoratet för att stärka gemenskapen. Vi sam-

manlyser också vid annandagar. Söndagens gudstjänster är navet, men alla gudstjänster oavsett när de firas och vilken form de har betraktas som likvärdiga. Det ser vi som en konsekvens och ett aktivt val för att barn och unga ska ha möjlighet till bred delaktighet. Därför har Taizémässan blivit ungdomsgruppens mässa innan kvällssamlingen på fredagar, och vardagsgudstjänsterna har blivit barnens och barnfamiljernas gudstjänst.

Gudstjänster och andakter firas regelbundet på de vård- och omsorgsboenden som finns i pastoratet. Dop-, vigsel- och begravningsgudstjänster utgör viktiga gudstjänstillfällen där vi också möter många församlingsbor.

Våra församlingar är i huvudsak svenskspråkiga. Vid enstaka tillfällen efterfrågas en finskspråkig präst och då tar vi hjälp av Bodarne pastorat.

Musiken som viktigt språk

Musiken är ett mycket viktigt uttryckssätt som präglas av mångfald. Det är dessutom känt att musik talar till människor i många dimensioner. Att ge rikligt med utrymme för musikaliska inslag i huvudgudstjänsten, men också utrymme för många och olikartade musikgudstjänster och konserter, är något alla tre församlingarna utvecklat under lång tid men på lite olika sätt. Birgittakyrkan har till exempel fått en särskild musikinriktning med återkommande konsertserier. Vår körverksamhet omfattar både vuxenkörer och barn- och ungdomskörer.

I vår barnaktiviteter är musik och musiklek ett viktigt verktyg för delaktighet som också länkar mot gudstjänsten. Våra musiker bjuder också in till program för barn och unga som vill lära sig spela orgel och sjunga i kör. Pastoratet har organist.

Det här vill vi

Vi vill arbeta mer med gudstjänstutveckling kring de olika kyrkorna så att firandet av gudstjänst blir relevant för fler. Det kan vi göra genom att

- Hitta en långsiktig gudstjänstrytm som håller även när personella resurser minskar
- Utveckla arbetet med fler ideella i gudstjänsten och fler lekmanaledda gudstjänster.
- Arbeta med att tillgängliggöra gudstjänster för fler genom att erbjuda olika tider och olika dagar.
- Ge större utrymme för barn och ungas delaktighet i mässan/gudstjänsten.
- Stärka dopets gudstjänst.

DIAKONI

Diakoni uttrycker kristen tro genom kärlek, omsorg och solidaritet med medmänniskor och hela skapelsen.

Där livet hotas frigör diakonin livskraft.

(Ur Ett biskopsbrev om diakoni, 2015)

Genom diakonin arbetar vi inåt mot gudstjänsten men också utåt mot samhället och människors vardag. Diakonin utformas med Kristi liv och tjänst som förebild. Genom att utöva diakoni möter vi Gud i vår medmänniska och arbetar för att skapelsen ska upprättas. Diakonin vill genom barmhärtighet, respekt och solidaritet möta människan och hennes behov. Uppdraget innebär att vara de utsattas röst, arbeta för rättvisa i samhället samt aktivt stötta och inspirera till medmänsklig omsorg och ansvarstagande. Pastoratets diakoni bygger på ett öppet och förtroendefullt samarbete, och vi samverkar med kommun, region och civilsamhället.

Det här gör vi nu

I vårt pastorat finns många diakonala behov; barn och ungdomar som lever med psykisk ohälsa, människor i socialt och ekonomiskt utsatta situationer och ofrivilligt ensamma äldre. Ingen skillnad görs utifrån tillhörighet, tro eller andra gränsdragningar. Vi är också delaktiga i den internationella diakonin och då främst genom Act Svenska kyrkan.

I pastoratet finns olika typer av diakonala verksamheter. Särskilt prioriteras barn och ungas situation när vi fördelar våra resurser. Vi vill finnas på de platser där barn och unga möts i kommunen, exempelvis fritidsgården, och ingå i organisationer där barn och unga har sina fritidsintressen. Ett samarbete med Familjecentralen har påbörjats där vi arbetar kring familjeinsatser.

Vi prioriterar mötesplatser under stora helger då ensamheten kan upplevas värre, till exempel i form av öppet julfirande. I pastoratet kan stöd av olika slag ges; både ekonomiskt stöd, hjälp med fondansökningar, följeslagarskap och stöd-samtal. Vi finns också med i kommunens kris- och beredskapsgrupp. Pastoratet tar emot människor i arbetsträning och rehabilitering och arbetar utifrån MARY-metoden³.

Alla kristna har i dopet fått ett diakonalt ansvar, vilket är viktigt att undervisa om och uppmuntra till. Diakonin blir genom den dopte närvarande både i kyrka och samhälle. I pastoratet ska ett diakonalt förhållningssätt genomsyra allt. Pastoratet har vigd diakon.

³ Svenska kyrkans arbete med praktik och arbetsträning är en del av församlingens diakoni. Mary-metoden har tagits fram för att stötta människor som står utanför arbetsmarknaden att komma vidare i sitt liv och finna en långsiktig lösning på sin försörjning. Mary står för meningsfullhet, arbetsgemenskap, rehabilitering och yrkesstolthet.

Det här vill vi

- Förmedla nåden, Guds gåva, inte bara i mötet med enskilda utan också som ett grundvärde i samhällsbygget. Vi ska genom diakoni förmedla ett hopp om att Gud är större än alla destruktiva krafter.
- Öka medvetenheten om att människor kan leva i utsatthet på en rad olika sätt – som individer men även strukturellt.
- Hitta former för att möta människors behov i en tid då det psykiska måendet blir sämre och ensamheten ökar.
- Utveckla strategier och erövra kunskap för att kunna agera för barn som lever i pastoratets socialt utsatta områden.
- Samverka strategiskt med andra aktörer, exempelvis Familjecentralen, för att bland annat motverka barnfattigdom och annan utsatthet.
- Vara en plattform för existentiella frågor i en tid av förändringar och vara tydliga med vad kristen gemenskap kan bidra med.
- Genom ett diakonalt förhållningssätt vill vi att allt vi är och gör präglas av medkänsla, delaktighet, ömsesidighet, respekt och ansvar.

UNDERVISNING

Dopet är en engångshandling, vid vilken Gud treenig tar upp människan i sin gemenskap och för henne in i sin kyrka och församling. Samtidigt har dopet betydelse för hela livsvägen: varje dag får den som döps leva i sitt dop och gå genom död till liv, från ofrihet till frihet.

(Inledningen till kapitel 19 i Kyrkoordningen)

Vår grundhållning är att varje människa lär för livet och under hela livet. Kyrkan har sitt uppdrag bland annat från Apg 2:42, *Och de deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna.* Det uppdraget kan inte begränsas till yttre förutsättningar. Undervisningen ska ge utrymme för andras värderingar, för samtal och diskussion såväl som möjlighet och tid för reflektion. Undervisningen utgår både från individens respektive gruppens förutsättningar.

Det här gör vi nu

I Askersunds pastorat görs ingen åtskillnad mellan olika församlingar vad gäller synen på undervisning, utan dopundervisning bedrivs på alla platser. De olika sammanhangen och platserna ger varierande möjligheter till utformning av arbetet kring undervisning.

Undervisningens perspektiv finns med i alla delar av det pastorala arbetet - i gudstjänst, diakoni och mission. Eftersom människor lär på olika vis bör också undervisningen vara varierad och nyanserad. Tanken på hjärnans, hjärtats och händernas kunskap kan vägleda oss i lärsituationer. Undervisning och lärande i kyrkans uppdrag är en kommunikation i båda riktningar, en dialog.

Pastoratet satsar medvetet på ideellas utbildning för att de själva ska bli ledare och förmedlare av den kristna tron. Idag har vi ett par grupper som leds av ideella. Pastoratet har församlingspedagog.

Konfirmation och ungdomsgrupp

Konfirmandundervisningen sker gemensamt i hela pastoratet. Eftersom kommunens högstadieskola finns i Askersund bedrivs den huvudsakliga undervisningen i centrala Askersund. Undervisningen följer Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete i Strängnäs stift och pastoratets konfirmandhandlingsplan. Vår ambition är att alla fyra profilerna – präst, diakon, församlingspedagog, kyrkomusiker – är delaktiga i konfirmandarbetet tillsammans med unga och vuxna ideella ledare. I pastoratet finns även möjlighet till konfirmationsundervisning för de som har särskilda behov eller vill ha enskild undervisning, gymnasiekonfirmation eller vuxenkonfirmation. Efter konfirmationsåret inbjuder vi våra konfirmander att bli konfirmandassistenter, ett steg till att bli unga ledare. Ledarutbildning genomförs och utgår från Strängnäs stifts utbildning IKON på hemmaplan.

Kontakten kyrka – skola

Svenska kyrkan har en god relation till kommunens skolor. Under varje läsår inbjuds till olika upplevelser för årskurser från förskoleklass till årskurs 5 inklusive anpassad grundskola och särskild undervisningsgrupp (SUV).

På dopets grund hela livet

Vi vänder oss till alla åldrar och olika livssituationer med erbjudanden om retreat, pilgrimsvandring, bibelstudiegrupp, teologifrukost, kyrkokör eller gemenskapsträffar där det livsnära samtalet står i fokus.

Det här vill vi

- Fortsätta värna relationen till skolan.
- Använda kyrkorummen i ännu större utsträckning, i syfte att skapa en hemkänsla och en vana vid rummet som har positivt genomslag.
- Möta människor med rötterna i olika kyrkliga traditioner och se det som en tillgång och måna om olikheterna.
- Stärka konfirmand- och ungdomsarbetet genom bland annat personella resurser.
- Bilda ett "barnens kyrkoråd" för att tillvarata barnens idéer och önskemål.
- Ha verksamheter för barn i olika åldrar. Under helger och lov göra särskilda satsningar för barn och unga.

HAMMARS KYRKA

BIRGITTAKYRKAN

HAMMARS KYRKA

5. Församlingarna

ASKERSUND-HAMMARS FÖRSAMLING

År 2018 gjordes en sammanläggning av Askersund församling och Hammars församling. Här finns fyra kyrkor; Hammars kyrka (1827), Landskyrkan (1670), Sofia Magdalena kyrka (1780) och Birgittakyrkan (1620). I Askersund, Hammar och Olshammar finns det spår av kyrklig aktivitet sedan medeltiden. 1550 bestämde Gustav Vasa att Askersund skulle bli handelsplats med två marknader per år. 1643 fick Askersund stadsrättigheter och då delades församlingen i en stadsförsamling och en landsförsamling. Landsförsamlingens kyrka byggdes när godset Stjärnsund hade sin storhetstid. 1965 blev Askersunds två församlingar åter en. Olshammar har medeltida kopplingar till Heliga Birgitta och Hammar förknippades med S:t Olov redan på 1100-talet.

Det här är församlingen

Församlingens glädje är gudstjänsterna. Askersund-Hammars församling firar gudstjänst med regelbundenhet i samtliga kyrkor och alla kyrkorummen används för kyrkliga handlingar. Regelbundenheten innebär i nuläget att Landskyrkan används som huvudkyrka medan de tre andra kyrkorna används mer under sommarhalvåret och i samband med kyrkliga handlingar. Som regel firas högmässa på söndagar och kyrkliga helgdagar. I samband med söndagens gudstjänst ordnas kyrkkaffe. De båda kyrkorna i staden är öppna för besök dagligen.

Församlingshemmet Klockarbacken ligger i nära anslutning till Landskyrkan och där pågår det vardagliga arbetet med bland annat barn och unga. Församlingen har ett brett musikutbud både i samband med gudstjänst

och i andra sammanhang. De olika kyrkorummen bidrar på olika sätt till varierande musikaliska uttryck.

Det finns ett stort ideellt engagemang. Under somrarna, då till exempel Landskyrkan på många sätt blir en turistkyrka, ansvarar ideella för olika satsningar. Församlingen bidrar med mötesplatser utanför kyrkans lokaler genom att exempelvis finnas på torget med kaffeservering samt synas vid större evenemang i staden med andra arrangörer.

Detta vill vi

- Att gudstjänstutvecklingen ska vara pågående men vi vill också ha kontinuitet och bredd i utbudet.
- Att musik- och körverksamhet ska fortsätta lyftas fram som ett viktigt uttryck i gudstjänsten och i kyrkans liv.
- Att arbeta mer i projektform då specifika grupper bjuds in till särskilda gudstjänster och/eller verksamheter i samarbete med andra och då vi använder andra platser än i kyrkans lokaler.

SNAVLUNDA FÖRSAMLING

Sedan medeltiden har det funnits en kyrka i Snavlunda där det firats gudstjänst. Kyrkan ligger vid den viktiga vägen mellan norra vätterbygden och slättbygden i Närke. Under medeltiden fick vägen genom Snavlunda en speciell betydelse som förbindelseled mellan klostren i Vadstena och Riseberga och bar namnet Pilgrimsstigen. Den nuvarande kyrkan är byggd 1767. De senaste förändringarna som gjordes för bara några år sedan är att kyrkbänkar tagits bort för att ge bättre plats för kyrkkaffe och samtal. Framför allt finns det nu också en barnhörna. Närheten till Snavlunda och Tjälvesta naturreservat ger möjligheter till vandringar och retreats som kommer hela pastoratet till del.

Det här är församlingen

Snavlunda församling är en landsbygdsförsamling med kyrkan "mitt i byn" där vägar möts. Församlingen firar omväxlande gudstjänst respektive mässa varannan söndag, ibland oftare. Friluftsgudstjänster vid Kyrksjön, Snavlunda äng och vid hembygdsgården är ett viktigt uttryck för församlingens gudstjänstliv liksom höstens skördegudstjänst.

Församlingen präglas av ett stort ideellt engagemang. Vägkyrkan ger tillfälle till möten med församlingsbor, turister och hemvändare. Då är kyrkan öppen för guidning. Med sitt innehåll av andakt, fika med hembakat och lokala konstnärer etcetera ger den hemkänsla. Aktiviteter för barn erbjuds också under Vägkyrkan.

Musikveckan återkommer varje år i augusti och är ett tydligt uttryck för vår satsning på musiken i församlingen. Församlingsgården är en viktig samlingspunkt

SNAVLUNDA KYRKA

SNAVLUNDA KYRKA

i glädje och sorg men där vi också samlas till traditioner såsom skördeauktion, frukostmöten och andra öppna gemenskapsträffar.

Detta vill vi

- Arbeta för att församlingen i framtiden ska förknippas med gudstjänst och att gudstjänsterna firas regelbundet. Det gör vi genom att församlingsbor och andra besökare välkomnas i en lättillgänglig gemenskap.
- Vara lyhörda för församlingsbornas synpunkter när den lokala verksamheten planeras.
- Ordna aktiviteter som stärker gemenskapen, som kan bidra till att göra tröskeln lägre till kyrkans gudstjänster.
- Utöka samarbetet med hembygdsföreningen, med vilken vi arrangerar sommarkyrkan, för att även ordna familjeaktiviteter.

TJÄLVESTA ÄNG

LERBÄCKS FÖRSAMLING

I Lerbäck byggdes en kyrka på 1500-talet som brann ner 1782. Den byggdes upp igen och utvidgades. Redan på medeltiden ska det ha funnits en s.k. själstuga på platsen där vägfärande kunde rasta och få både andlig och materiell spis av några munkar. Kyrkan ingår i ett sockencentrum som är klassat som riksintresse med sockenstuga, tiondelada och gästgiveri. 1930 byggdes ett kapell i Mariedamm av en stiftelse och är nu i pastoratets ägo. 2014 bildades ett pastorat med Lerbäck och Snavlunda församlingar.

Det här är församlingen

Lerbäcks församling är en typisk landsortsförsamling, med ett kyrkcentrum som ligger en halvmil från tätorten Åsbro. Åsbro är ett samhälle med nyetablering av både företag och hushåll, varför församlingen söker samverkan med andra aktörer för att utveckla församlingens verksamhet där. Det gäller framför allt barnverksamhet.

Församlingen har ett nära samarbete med hembygdsföreningen och andra föreningar. I Närkesberg finns Toltorps Missionshus som ägs av Toltorps missionshusförening där församlingen några gånger per år firar gudstjänster. I Mariedamms kapell firas gudstjänster regelbundet och en aktiv grupp bjuder in till olika evenemang. Församlingen har en aktiv syförening och en hantverksgrupp och generellt är det ideella engagemanget stort.

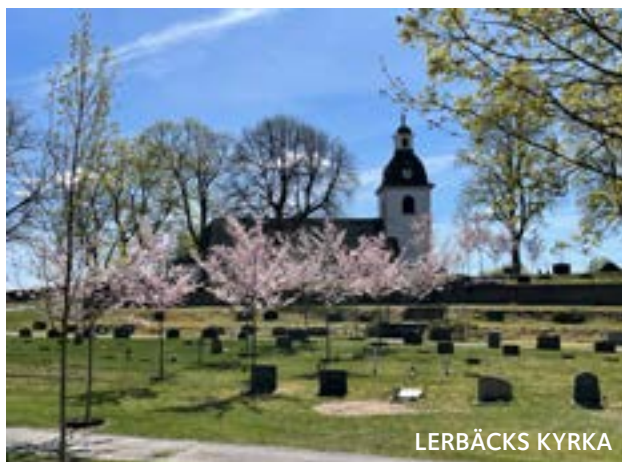
Sockencentrat bidrar till att det rör sig många runt kyrkan. När den stora Lerbäcksmarken går av stapeln har församlingen arrangemang för barnen i kyrkan och försäljning till förmån för välgörenhet. Det firas gudstjänst varannan söndag, ofta som högmässa. Kaffeservering efter gudstjänsterna har inneburit möjlighet till många samtal.

Utöver det firas en veckomässa per månad (Iona-inspire-rad). Församlingen möts också till älgmålsbön på hösten och Earth Hour på våren. Kören berikar gudstjänsterna med återkommande årliga arrangemang, som är uppskattade tillfällen då kyrkan fylls. Församlingen samverkar med Åsbro frikyrkoförsamling vid olika tillfällen.

Detta vill vi

- Att kyrkan fortsatt ska stå för stabilitet och trygghet med regelbundna gudstjänster.
- Att fortsatt ha ett variationsrikt gudstjänstliv med öppenhet mot olika fromhetsriktningar.
- Många av församlingens medlemmar bor i Åsbro, ett samhälle med en stark utveckling. Det är församlingens största tätort men där saknas i dag reguljär församlingsverksamhet. Det vill vi utveckla.
- Att vi fortsatt ska arbeta tillsammans med hembygdsföreningen och Lerbäcks teater som finns i vår omedelbara närhet till kyrkan med samarrangemang för att på så sätt göra kyrkans trösklar låga.

6. Askersunds pastorats övriga ansvarsområden

BEGRAVNINGSVERKSAMHET

I pastoratet finns två gravkapell: ett på kyrkogården i Hammar, och ett på Norra kyrkogården i Askersund. Det sistnämnda används ofta för begravningsgudstjänster. Utöver dessa kapell används alla våra kyrkor för begravningsgudstjänster. Det finns sammantaget sju kyrkogårdar, varav endast en har asklundsplatser. Dessutom finns Grillska graven vid Mariedamm som pastoratet sköter.

Riktlinjer för begravningsverksamheten antogs när pastoratet bildades. Dessutom finns en vård- och skötselplan för 2023–2032 med direktiv hur kyrkogårdarna ska skötas.

Svenska kyrkan i Askersunds pastorat

Församlingsexpeditionens besöksadress: Storgatan 34 i Askersund

Postadress: Box 33, 696 21 Askersund

Telefon: 0583-815 50

E-post: askersunds.pastorat@svenskakyrkan.se

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/askersunds-pastorat

Följ gärna verksamheten i Askersunds pastorat i sociala medier.

Herre visa oss din väg - och gör oss villiga att vandra den.

Heliga Birgittas bön

Askersund 2023-11-16

Anna S Wikell,
kyrkoherde

Maria Gunnarsson,
ordförande i kyrkofullmäktige

Svenska kyrkan
ASKERSUNDS PASTORAT